

Навчальний переклад як засіб формування мовної компетенції (в умовах двомовності)

Кобяков О.О., аспірант

Окресливши складники мовної компетенції вчителя початкових класів в умовах білінгвізму, ми хочемо визначити рівень сформованості мовної компетенції студентів факультету початкового навчання, розвитку їхнього професійного українського мовлення і відповідності його мовним нормам, з'ясувати причини такого стану лінгвістичної підготовки досліджуваної категорії студентів з метою створення найоптимальніших умов навчання, а також установити позитивні й негативні чинники, які впливають на засвоєння української мови як другої.

З метою створення сприятливих умов для підвищення рівня мовної компетенції студентів і культури їхнього професійного мовлення було проаналізовано причини, які вплинули на стан сформованості відповідних навичок. Як негативні визначено такі: існування пасивного середовища (67% реципієнтів повідомили, що частіше у неофіційній обстановці вони спілкуються російською мовою); мовна традиція, поширеність російської мови у містах України (62% студентів є мешканцями міст України, у тому числі 36% — міста Харкова, де мовою спілкування традиційно була й залишається російська); мова спілкування у сім'ї (тільки для 17% студентів мовою спілкування в родині є українська); мова навчання у школі (57% реципієнтів закінчили школу з російською мовою викладання); загальні екстралінгвістичні причини (історико-політичне становище України, географічне положення Сумської області).

Переклад може успішно застосовуватися в різних формах професійної підготовки студентів і мати великий навчальний ефект. Спостереження за студентами в ході проведення пропонувананих форм навчальної, наукової і навчально-виховної роботи показали високий рівень зацікавленості студентів цією роботою та ефективність вправ з перекладу в оволодінні професійним мовленням. Так, за результатами анкетування, 98% учасників висловили думку про обов'язкове введення спецкурсу з

перекладу в систему професійної підготовки, 57,7% з них вважають за необхідне розширити обсяг годин на проведення спецкурсу вдвічі. Усі студенти демонстрували зацікавленість теоретичними й методичними проблемами перекладу. Багато з них виявили бажання писати курсові та дипломні роботи, готовність брати активну участь у підготовці та проведенні пропонованих форм поза аудиторної роботи.

Педагогічними умовами, які сприяють розвитку навичок мовлення, вважаємо створення мовного середовища в стінах педагогічного закладу і за його межами, формування позитивної мотивації до оволодіння іноземною мовою, тобто стійкого усвідомлення того, що сформованість професійного мовлення є обов'язковою й необхідною умовою успішної навчальної та професійної діяльності, показником професійної компетенції.

Потребують свого подальшого розв'язання питання формування засобами перекладу культури мовлення, наукового професійного мовлення, оволодіння навичками художнього перекладу, більш глибокого опрацювання за допомогою перекладу відмінностей на кожному мовному рівні окремо. Практичним утіленням зазначених напрямів роботи може стати введення в систему фахової підготовки: 1) теоретичного порівняльного курсу англійської, німецької, української і російської мов з метою озброєння студентів теоретичними основами порівняльної лінгвістики цих мов; 2) спецпрактикуму з перекладу для вироблення свідомих і стійких навичок перекладу та практичного відпрацювання відмінностей двох контактуючих мов на всіх мовних рівнях; 3) спецкурсу або спецпрактикуму з культури з метою формування навичок нормативного професійного мовлення, подолання суржику і запобігання інтерференційних помилок.

Список літератури:

1. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи психології і педагогіки. — Х. : Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2003. — 335с.
2. Батищев Г. Найти и обрести себя. Особенности культуры глубинного общения // Вопросы философии.-1995.-№ 3.-С.107-108.
3. Ганічева Т. В. Обґрунтування системи вправ для формування у

майбутніх філологів компетенції в усному двосторонньому перекладі // Вісник Київського нац. лінгв.ун-ту. Серія: Педагогіка та психологія. – 2007. – Вип. 13. – С. 90-96.

4. Джонсон Д. В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування. — К. : Видавничий дім "КМ Академія", 2003. — 288с.

5. Забужко О. Українство як філософська проблема на сучасному етапі // Слово і час. - 1992. - № 8. - С. 34.

6. Кобяков О.О. Поліаспектність дослідження концепту комунікативного мовчання // Новітня філологія. - № 12 (32). – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім.Петра Могили, 2009. – С.116-126.

7. Кривопишина О.О. Психологічний аналіз впливу етноекотологічних чинників на формування здібностей до літературної творчості 2001 год. Автореф. дис. канд. психол. наук: 19.00.07; — К., 2001. — 19 с.

8. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В., Соловієнко В. О. Загальна психологія: Підручник. — К.: Форум, 2000. — 543 с.

9. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В., Зелінецька Т., Лисянська Т. Загальна психологія. К..1999. — 461 с.

10. Тельпуховська Ю.М. Спецкурс із навчального перекладу як форма роботи з опанування другої близькоспорідненої (української) мови // Викладання мов у вузі на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки: Зб. наук. праць. — Вип. 6. — Харків: Константа, 2002. — С. 373—376.

11. Тельпуховська Ю.М. Переклад як засіб оволодіння українською мовою російськомовними студентами // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб. наук. праць. — Вип. 22. — Київ—Запоріжжя, 2002. — С. 281—285.

Интернет в жизни студентов

Иванова Т.В., доцент; Головатая Т.

Студенты, как достаточно мобильная и интеллектуально ориентированная часть населения, широко использует компьютерные технологии. В данном сообщении мы представим результаты изучения отношения к Интернету и особенности его использования студентами СумГУ. В опросе приняли участие студенты первого и второго курса медицинского института.